

בש"פ 6671/14 - פלוני נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

בש"פ 6671/14

לפני: כבוד השופט י' דנציגר

המבקש: פלוני

נ ג ד

המשיבה: מדינת ישראל

בקשת רשות ערר על החלטתו של בית המשפט המחוזי
בתל אביב-יפו (השופטת ד' שריזלי) מיום 5.10.2014
בעמ"י 7178-10-14

תאריך הישיבה: י"ב בתשרי התשע"ה (6.10.2014)

בשם המבקש: עו"ד מיטל רון

בשם המשיבה: עו"ד רחל זוארץ-לוי

החלטה

לפני בקשת רשות ערר על החלטת בית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו (השופטת ד' שריזלי) בעמ"י 7178-10-14 מיום 5.10.2014, בה דחה בית המשפט את ערר המבקש על החלטת בית משפט השלום בתל-אביב-יפו (השופט י' גת) במ"י 41586-09-14 מיום 2.10.2014 בה הורה בית המשפט על מעצר המבקש עד ליום 6.10.2014 בשעה 12:00.

1. המבקש נחשד במעורבות ברצח המנוחה רים מוסלמי ז"ל. החל משלהי חודש אוגוסט 2014 זומן המבקש למספר חקירות בנושא זה, ושחרר לביתו עם סיומן. ביום 16.9.2014 המבקש נעצר. הוא הובא לפני בית משפט השלום (השופט י' גת) למספר דיונים בבקשת המשיבה להארכת מעצרו. הדיון הראשון בבקשה להארכת המעצר נערך ביום 17.9.2014, ולאחריו התקיימו דיונים נוספים בימים 22.9.2014, 24.9.2014 ו-28.9.2014, ובתומם הורה בית המשפט על הארכת מעצרו של המבקש. בהחלטותיו אלה קבע בית המשפט כי קיימת תשתית ראייתית המבססת חשד סביר כי המבקש ביצע את העבירות בביצוען נחשד. אולם, בהחלטתו מיום 24.9.2014 העיר בית המשפט כי באם לא תבצע היחידה החוקרת פעולות חקירה מסוימות אשר היא ציינה כי בכוונתה לבצע, ישקול הוא להורות על שחרור המבקש ממעצר. בהחלטתו מיום 28.9.2014 ציין בית המשפט כי על אף החלטתו הקודמת לא ביצעה המשיבה את פעולות החקירה הנדרשות, וכי החקירה הניבה התקדמות ראייתית מועטה בלבד בעניינו של המבקש. בית המשפט הוסיף כי להתפתחות החקירתית היחידה שאירעה מאז ניתנה החלטתו הקודמת "לא ניתן לייחס משקל ניכר בשלב זה". בית המשפט קבע כי עד לתום תקופת הארכת המעצר:

"מתבקשת היחידה החוקרת לבצע את פעולות החקירה המהותיות שנתרו לביצוע בעניינו של החשוד. היה ומפעולות אלו לא תעלה התקדמות משמעותית בעניינו של החשוד אורה על שחרורו של החשוד בתנאים בדיון הבא".

2. ביום 30.9.2014 נערך דיון בבקשתה החמישית של המשיבה להאריך את מעצרו של המבקש, ובתומה דחה בית המשפט את הבקשה והורה על שחרור המבקש לחלופת מעצר. בית המשפט קבע כי הראיות בעניינו של המבקש אינן מבססות אלא חשד ראשוני אשר אינו מצדיק, בשלב זה ולאור התמשכות הליכי החקירה ללא שנאספו ראיות משמעותיות נוספות, את המשך מעצרו של המבקש. כן קבע בית המשפט כי מחומר הראיות שהוצג לפניו עולה חשד לכאורי לביצוע עבירת אי מניעת פשע בלבד, אך לא לביצוע עבירת הרצח בביצועה נחשד המבקש מלכתחילה. אומר בית המשפט:

"בתיק דנן קיים חשד סביר ראשוני למעורבות כלשהיא של החשוד במעשה. מאז ההתפתחות האחרונה בעניינו של החשוד אשר ביססה חשד סביר ראשוני זה, לא חוזק החשד הסביר בעניינו של החשוד. למעשה, הראיות שהלכו והצטברו בתיק, הלכו ונחלשו במידה מסוימת, וזאת ככל שהדברים נוגעים למעורבות פלילית במעשים עצמם. נכון לעכשיו, הראיות מכוונות, לכאורה, ולכל היותר, לעבירה מסוג של אי מניעת פשע. מצב דברים זה היה קיים כבר לפני שתי הארכות.

...

עיון בדו"ח הסודי, במ/1, מעלה, כי לא חלה התקדמות משמעותית בענין החשדות כנגד החשוד והחשד הסביר הראשוני בעניינו נותר כפי שהיה. בחנתי גם את ההתפתחות האחרונה שהוצגה לעיוני בהארכת המעצר הקודמת וסבורני, כי, בשלב זה, התפתחות זו קשורה לחשוד דנן אך בצורה ערטילאית. בסיכומם של דברים, אנו ניצבים כיום במצב שבו נותרנו עם חשד סביר ראשוני שאין בו די, בשלב זה, להורות על המשך מעצרו של החשוד מאחורי סורג ובריח".

3. המשיבה עררה על החלטה זו לבית המשפט המחוזי (השופט ד' שריזלי), אשר קיבל את הערר והורה, ביום 1.1.2014, על הארכת מעצרו של המבקש. בית המשפט קבע כי חומר הראיות שהוצג לפניו מגלה כי "אכן קיים חשד

סביר שהחשוד מעורב במיוחס לו, ולא רק בחשד לאי מניעת פשע". כן קבע בית המשפט כי "שגה השופט קמא בקביעה שיש היחלשות מסיימת בעוצמת הראיות כנגד" המבקש.

4. ביום 2.10.2014 הובא המבקש לבית משפט השלום (השופט י' גת) לדיון בבקשתה השישית של המשיבה להארכת מעצרו, ובתומו קיבל בית המשפט את הבקשה והורה על מעצרו של המבקש עד ליום 6.10.2014 בשעה 12:00. בית המשפט חזר בהחלטתו על עמדתו הקודמת לפיה חומר הראיות אינו מצדיק את הותרת המבקש במעצר, אך קבע כי אין לו "אלא לקבל בהכנעה את קביעתו של בימ"ש המחוזי". המבקש ערר על החלטה זו לבית המשפט המחוזי - אשר דחה את הערר - ומכאן הבקשה שלפנינו.

5. יש לציין כי הערר מושא הבקשה הוגש על ידי המבקש ביום 3.10.2014 והונח לפני השופטת התורן, ח' כבוב. אולם, השופט כבוב החליט שלא לדון בערר הואיל והמבקש לא הובא לדיון על ידי גורמי החקירה. מטיעוני ב"כ המבקש עולה כי ערב הדיון הועבר המבקש, "באישון לילה" מבית המעצר בתל-אביב-יפו בו שהה לבית מעצר אחר בירושלים. השופט כבוב הורה כי הדיון ייקבע ליום 5.10.2014 לפני השופטת שריזלי והורה על הוצאת זימונים למשטרה ולשירות בתי הסוהר. חרף החלטה זו לא הובא המבקש לדיון שנערך ביום 5.10.2012. אולם, בעקבות הסכמת באת כוח המבקש, ערכה השופטת שריזלי את הדיון שלא בנוכחות המבקש.

עיקרי טענות המבקש

6. המבקש - באמצעות באת כוחו עו"ד מיטל רון - טוען כי בית המשפט המחוזי שגה בהערכת חומר הראיות. לשיטתו, שגיאה זו בולטת במיוחד לאור החלטות השופט גת מיום 30.9.2014 ו-2.10.2014. כן טוען המבקש כי בית המשפט המחוזי שגה כאשר התבסס על ממצאיו של בית משפט השלום, בעוד עמדתו הממשית של בית משפט השלום הייתה כי אין קיימת תשתית ראייתית המצדיקה את המשך מעצרו של המבקש. בית משפט השלום הורה אמנם על המשך מעצרו של המבקש, אך עשה כן אך משום שקיבל את החלטת בית המשפט המחוזי מיום 1.10.2014. לטענת המבקש, החלטות סותרות אלה של בית המשפט המחוזי ובית משפט השלום יוצרת מצב "אנומאלי", לפיו בית משפט השלום המלווה את הליכי המעצר אינו סבור כי קיימת תשתית ראייתית המצדיקה את המעצר. המבקש מוסיף וטוען כי שגה בית המשפט המחוזי כאשר קבע כי קיימות פעולות חקירה נוספות שיש לבצע בעניינו, בעוד נציג היחידה החוקרת מסר בעדותו לפני בית המשפט כי פעולות החקירה בעניין המבקש הסתיימו.

7. המבקש טוען כי המשיבה חדלה כאשר העבירה אותו באישון לילה לבית מעצר בירושלים, וזאת מיד לאחר שנודע לה על כוונתו להגיש ערר על החלטת בית משפט השלום. לטענת המבקש, התנהלות זו של המשיבה סיכלה בפועל את ההליך השיפוטי אשר התנהל לפני השופט כבוב ובכך פגעה בחזקת חפותו.

עיקר טענות המשיבה

8. המשיבה - באמצעות באת כוחה עו"ד רחל זוארץ-לוי - טענה בדיון לפני כי דין בקשת רשות הערר להידחות. המשיבה ציינה כי קיימות ראיות רבות הקושרות את המבקש לביצוע המעשים המיוחסים לו, וכי עיקר ראיות אלה הן ראיות נסיבתיות. המשיבה עמדה על מורכבותה של החקירה וציינה כי אירעה אך לאחרונה התקדמות משמעותית

בחקירה, המשפיעה אף על הערכת הראיות בעניינו של המבקש. המשיבה מדגישה כי עם התקדמות החקירה הולכת ומתבארת התמונה הראייתית בעניינו של המבקש, אף אם לא מתגלות ראיות קונקרטיות הקושרות אותו באופן ישיר למעשים.

באשר לנסיבות אשר הובילו לאי הבאתו של המבקש לפני דיוני המעצר אשר נקבעו בעניינו, טענה המשיבה כי בראשון מבין אותם דיונים נגרמה אי הבאת המבקש מאי הבנה שנפלה בין באת כוחו לבין רשויות החקירה באשר למועד הגשת ערר המבקש לבית המשפט המחוזי. באשר לדיון השני נגרמה אי ההבאה מתקלה בשירות בתי הסוהר. המשיבה הצרה על התקלה וציינה כי הופקו לגביה הלקחים המתאימים.

9. לאחר הדיון במעמד שני הצדדים, ובהסכמת באת כוח המבקש, קיימתי דיון במעמד צד אחד בו שמעתי הסברים מפורטים מאת באת כוח המשיבה ונציגי משטרת ישראל באשר לחומר הראיות שנאסף בעניינו של המבקש, לרבות התפתחויות שהתרחשו אך לאחרונה, ולאחר מכן עיינתי בחומרי חקירה שונים שהציגה המשיבה לפני.

דיון והכרעה

10. מצאתי לנכון לקיים דיון בבקשת רשות הערר, בין היתר לאור נסיבותיו המיוחדות של התיק, לרבות אי הבאתו של העורר לפני דיונים שנקבעו בעניינו. כאמור, בפתח הדיון שנערך לפני שמעתי הסברים מניחים את הדעת באשר לאי הבאת המבקש לדיון הראשון. באשר לדיון השני נבע הדבר מתקלה מהותית בשירות בתי הסוהר, ורשמתי לפני את דברי באת כוח המשיבה לפיה הופקו לקחים והתקלה לא תישנה.

11. לאחר ששמעתי את הסברי באת כוח המשיבה ונציגי משטרת ישראל בדיון במעמד צד אחד ועיינתי בחומר החקירה אשר הונח לפני, נחה דעתי כי לא נפלה שגגה בהחלטת בית המשפט המחוזי לפיה קיימת תשתית ראייתית המצדיקה, בשלב זה, את הותרת המבקש במעצר מאחורי סורג ובריח. כידוע, רשות לערור בגלגול שלישי על החלטות בענייני מעצרים תינתן אך במקרים בהם מעוררת הבקשה שאלה עקרונית, או בהתקיים "נסיבות מיוחדות" המצדיקות בחינה של המעצר על ידי ערכאה שלישית, או כאשר דחיית הבקשה תביא לפגיעה בלתי מוצדקת בזכויות המבקש [ראו, למשל: בש"פ 3569/14 מיכאלי נ' מדינת ישראל, פסקה 6 (19.5.2014); בש"פ 1061/12 כאזם נ' מדינת ישראל, פסקה 6 (3.2.2012); בש"פ 684/12 ברטל נ' מדינת ישראל, פסקה 11 (31.1.2012)]. עיון בטענות הצדדים, בהסברי המשיבה ורשויות החקירה ובחומר החקירה אשר הוצג לפני אינו מגלה נסיבות חריגות שכאלה או פגיעה במבקש המצדיקה, בשלב זה, היעדרות לבקשתו. מובן כי עם חלוף הזמן והתפתחות החקירה יהיה מקום לבחון מחדש מסקנות אלה.

12. סוף דבר - הבקשה נדחית.

ניתנה היום, י"ב בתשרי התשע"ה (6.10.2014).
